

ÖVERVAKNINGSFILM I NYHETSSÄNDNING FÄLLEDES FÖR INTRÅNG I PRIVATLIV

Vid Granskningsnämndens senaste möte prövades tre inslag från SVT, varav två friades och ett fälldes. Det fällda inslaget, som sändes i SVT Nyheter Västerbotten, handlade om ett rånförsök i en närbutik och innehöll bilder från en övervakningsfilm. Granskningsnämnden ansåg att gärningsmannen, som var under 15 år, kunde identifieras av bilderna och att det innebar ett intrång i privatlivet.

BILD FRÅN ÖVERVAKNINGSFILM INNEBAR INTRÅNG I PRIVATLIVET

FÄLLT: SVT Nyheter Västerbotten, SVT1, 2017-02-09, kl. 19.55 och 21.46, inslag om ett väpnat rån; fråga om respekt för privatlivet. Dnr. 17/00489.

Inslaget handlade om att en närbutik utsatts för ett rånförsök. I inslaget visades bland annat knappt tio sekunder ur en övervakningsfilm medan programledaren redogjorde för förloppet. Inget ljud hördes från övervakningsfilmen. Filmen var oskarp och i bildens ena kant syntes en maskerad person som höll upp en yxa framför en butiksdisk. Kort därefter tog butikägaren yxan ifrån personen och jagade ut honom ur lokalen.

Anmälarna är föräldrar till pojken som syntes på klippet från övervakningskameran och de anser att han kunde identifieras genom inslaget.

SVT skrev i sitt yttrande att redaktionen ansåg att pojken i fråga inte var möjlig att identifiera för andra än människor i personens absoluta närhet och som redan hade kännedom om omständigheterna. Personens ansikte var väl maskerat med både en huva och en keps, och omöjligt att urskilja. Videon var oskarp och av dålig kvalitet. SVT beklagar om pojken, som anmälarna uppgett, identifierats genom ljud och bild då det aldrig var avsikten. Den aktuella övervakningsfilmen publicerades också i en längre version på svt.se. För att visa särskild hänsyn för en minderårig togs beslutet att avpublicera klippet från webben.

Nämnden anser i sin bedömning att pojken på övervakningsfilmen gick att identifiera genom att hans kläder och kroppsbyggnad syntes i kombination med att det framgick av inslaget var och när rånförsöket ägde rum samt att gärningsmannen var under 15 år. Publiceringen av övervakningsfilmen innebar ett intrång i pojkens personliga integritet som inte var motiverat av något allmänt intresse. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om respekt för den enskildes privatliv. I beslutet står också att nämnden, mot bakgrund av denna bedömning, även vill ifrågasätta lämpligheten i att, så som skedde i inslaget, hänvisa tittarna till programföretagets webbplats för att ta del av material som ytterligare kunde bidra till identifiering av pojken.

INSLAG OM TERRORATTET I TIDIG NYHETSSÄNDNING FRIADES

FRIAT: Rapport, 2017-04-09, SVT1, kl. 18.00, inslag om två terrorattentat i Egypten; fråga om mediets genomslagskraft. Dnr. 17/01068.

Inslaget handlade om två självmordsattentat mot kyrkor i Egypten och inleddes med en filmsekvens inifrån en kyrka. Strax därefter bröts bilden samtidigt som en explosion hördes. En kort filmsekvens

om sammanlagt cirka fyra sekunder följde som visade blod på golvet och därefter en till synes livlös man liggandes på en kyrkbänk. I inslaget visades därefter en cirka tre sekunder lång filmsekvens där personer städade upp bråte från ett blodigt golv.

Anmälaren är kritisk till att inslaget, med bilder från terrorattentaten, sändes vid en tidpunkt då barn kan tänkas titta på tv.

SVT skrev i sitt yttrande att två dödliga attacker, mot två olika kyrkor, på en av de heligaste dagarna för de kristna kopterna – palmsöndagen – var en av dagens största nyheter. Redaktionen valde att visa några bilder inifrån kyrkan för att ge publiken en inblick i hur grovt attacken hade kränkt både människoliv och kyrkorummet. Redaktionen bedömde att bilderna var av den art att de kunde visas i en nyhetssändning kl. 18.00. Det kan diskuteras om en förvarning inför visningen av bilderna inifrån kyrkan hade varit befogad men vid en sammantagen bedömning anser SVT att bilderna trots allt inte var direkt påträngande. Det var korta sekvenser och bilden på personen som låg på kyrkbänken var inte närgången.

Granskningsnämnden konstaterar att det aktuella inslaget sändes vid en tidpunkt då varsamhet ska iakttas i fråga om våldsskildringar. Med beaktande av att de sekvenser som visades var förhållandevis korta och utan detaljer anser nämnden att inslaget inte strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

TILLRÄCKLIG GRUND FRIADE INSLAG OM SJUNKANDE Ö

FRIAT: *Aktuellt*, 2017-01-12, SVT2, inslag om en sjunkande ö; fråga om saklighet. Dnr. 17/00148.

Inslaget handlade om en sjunkande ö i Mississippideltat och påannonserades av programledarna, A och B, enligt följande:

(A) – I kvällens Utblick så ska vi nu till Louisiana i USA där stigande vattenytor och, vattenytor och erosion gör att landområden motsvarande en fotbollsplan försvinner varje timme.

(B) – Ja, och en av de värst drabbade platserna det är en liten sjunkande ö i Mississippideltat utanför New Orleans där de boende nu måste flytta. Våra utsända har varit där och träffat några av USA:s första officiella klimatflyktingar.

I inslaget besökte en reporter en familj bosatt på ön och intervjuade familjemedlemmarna om livet på ön och hur det kändes att behöva flytta därifrån. Reportern sa bland annat följande: "Regeringen har gett de boende på ön 48 miljoner dollar för att kunna bygga ett nytt samhälle och de är därmed några av USA:s första klimatflyktingar. [...] Siffrorna talar sitt tydliga språk, här, på det som kallas Amerikas Atlantis. [...] 99 procent av ön har redan försvunnit ner under vatten och inom 50 år så är allt borta." Därefter intervjuade reportern en professor i geologi som bland annat berättade om problemen för boende att ta sig till och från ön då den enda vägen frekvent översvämmas.

Anmälaren anser att inslaget gav intryck av att klimatförändringar är den indirekta orsaken till att människor tvingas flytta från ön. Höjda havsnivåer framställdes som den direkta orsaken, vilket är felaktigt. Att tala om havsvattenhöjningar och klimatflyktingar utan att nämna landsänkningar är i högsta grad osakligt, anser anmälaren.

SVT skrev i sitt yttrande att det är riktigt att, som anmälaren skriver, landområdena i New Orleans-trakten och Mississippideltat sjunker och att det är en viktig orsak till att landområden försvinner. Detta kallas, enligt professorn som medverkade i inslaget, för "relativ höjning av havsnivån". Dock är de flesta processer som framkallar landsänkning, enligt professorn, naturliga och har pågått i tusentals år. Problemet är att landsänkningarna inte längre kompenseras av snabb sedimentering under de årliga översvämningarna från Mississippifloden och detta på grund av de skyddsvallar längs floden som skapades för ungefär 100 år sedan. De boende på ön kallas också för "officiella klimatflyktingar" för att de är bland de första som får pengar av staten för att de måste flytta på grund av vad som händer med miljön.

I inslaget låg fokus på människornas liv på ön, tankarna hos ungdomarna som blir den sista generationen som kan bo på ön och uppgifterna om att staten gått in med pengar för att de boende ska kunna bygga ett nytt samhälle och tidsperspektivet framåt. Fokus låg inte på att i detalj förklara de bakomliggande orsakerna till den relativa höjningen av havsnivån.

Enligt granskningsnämndens mening får SVT anses ha visat tillräcklig grund för de av anmälaren kritiserade sakuppgifterna i inslaget. Nämnden anser inte att vad anmälaren anfört medför att inslaget strider mot kravet på saklighet. En ledamot var skiljaktig och ansåg att inslaget borde kritiserats men frias.

Informationsbrev från SVT Programetik, Sveriges Television, 105 10 Stockholm

E-post: programetik@svt.se, Tel: 08-784 56 78

Om du fått detta infobrev står du även på e-postlistan för nästa.

Nya SVT-prenumeranter kan anmäla sig till programetik@svt.se!